

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2024-09-20

Diarienummer:
SCN-2024-00349

Handläggare:
Helene Löwgren

Ansökan om verksamhetsbidrag 2025 – Diakonistiftelsen Samariterhemmet – Ebbamottagningarna

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** för år 2025 bevilja Diakonistiftelsen Samariterhemmet Ebbamottagningarna bidrag med 448 721 kr.

Ärendet

Diakonistiftelsen Samariterhemmet ansöker om bidrag med 954 350 kronor för år 2025. Verksamhetsåret 2024 beviljades Diakonistiftelsen 443 400 kronor och år 2023 beviljades Diakonistiftelsen 439 000 kr.

Ebbamottagningen och KAST mottagningen är en verksamhet med två samtalsmottagningar som drivs av Samariterhemmet Diakoni med ekonomiskt stöd från bland annat socialnämnden. Verksamheten verkar i syfte att minska utsatthet i kommersiell sexuell exploatering.

Samtalsmottagningarna arbetar mot det gemensamma målet att minska utsattheten i kommersiell sexuell exploatering. Den primära verksamheten är det stöd som erbjuds till stödsökande via de två samtalsmottagningarna, men verksamheterna arbetar utöver detta förebyggande, kunskapsspridande, uppsökande och för ökad samverkan.

Ebbamottagningen är en specialiserad lågtröskelverksamhet och till mottagningen kommer personer som utsatts i kommersiell sexuell exploatering, sålts av andra i sexuellt syfte samt personer som upplever att deras sexuella kontakter fyller en destruktiv eller självskadande funktion. Syftet med verksamheten är att minska utsatthet/risk för utsatthet, samt att minska det lidande som utsattheten innebär. Målgruppen som vänder sig till Ebbamottagningen har stort behov av mycket praktisk

hjälp och erbjuds även rådgivning, vägledning och medföljning i kontakt med bland annat socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Till KAST mottagningen kommer personer som köpt sexuella tjänster eller har vissa typer av tvångsmässig/hypersexuell problematik, exempelvis sex- eller porrmissbruk. Syftet med verksamheten är att minska destruktiva beteenden och därigenom minska och/eller förebygga efterfrågan i kommersiell sexuell exploatering.

Båda mottagningarna tar emot personer oavsett könsidentitet, ålder och livssituation. Även anhöriga är välkomna. Verksamheterna har gemensam budget och personalstyrka, bestående av en områdeschef samt en kurator anställd på 40% och fyra legitimerade terapeuter och en samtalsterapeut som alla är anställda på timmar.

Verksamhetens personal ansvarar för olika målgrupper där två psykoterapeuter enbart tar emot målgruppen sexköpare och sexmissbrukare. I all externt riktad kommunikation har verksamheten varit tydlig med att de tar emot både utsatta och sexköpare men att det sker på olika dagar. Detta för att minimera riskerna för att en utsatt ska behöva möta en sexköpare. Under hösten 2024 kommer mottagningarna separeras och få varsin egen adress.

Utifrån den beskrivna verksamhet samt den uppföljning som gjorts av föregående års verksamhet är det förvaltningens bedömning att verksamheten lever upp till både nämndens krav och de kriterier som tagits fram för verksamhetsbidrag.

Förvaltningen föreslår att Diakonistiftelsen Samariterhemmet beviljas ett bidrag om 448 721 kr.

Beredning

Ärendet har beretts av enheten för strategiskt stöd, socialförvaltningen tillsammans med berörda enheter inom förvaltningen.

Föredragning

Föreningslivets verksamheter kompletterar den verksamhet nämnden bedriver inom det sociala området.

Ändamål för socialnämndens verksamhetsbidrag

Ändamålet med socialnämndens verksamhetsbidrag är att stödja verksamheter som undanröjer risker för social utsatthet, bidrar till och möjliggör människors inneboende styrkor, främjar egenmakt samt leder till förbättrad folkhälsa. Stärkande, främjande och förebyggande insatser för människor och grupper som behöver stöd och hjälp utifrån sin sociala situation är i fokus.

Vilka kan söka

Socialnämnden fördelar bidrag främst till ideella föreningar. Med föreningar avses främst ideella organisationer och allmännyttiga föreningar. Bidrag kan i undantagsfall ges till stiftelser (icke vinstdrivande) samt ekonomiska föreningar. Nämndens bidrag är selektiva och prioriteringar i bidragshanteringen görs också utifrån kommunens mål och budget, nämndens årliga verksamhetsplan, andra kommunala styrdokument samt avsatt budgetutrymme.

Nämndens krav

- Föreningens verksamhet ska främja grupper och individer med behov av stöd och hjälp utifrån sin sociala situation, där beskriven verksamhet innebär kvalificerat stöd till dessa målgrupper.
- Föreningens verksamhet ska aktivt bidra till och verka för att minska förtryck och våld i samhället, öka engagemang i sociala frågor, påverka grupper och individer att bli integrerade och accepterade i samhället samt verka, för en förbättrad folkhälsa.
- Föreningens verksamhet ska vara till nytta inom nämndens verksamhetsområde och komplettera eller stärka nämndens egen verksamhet.
- Föreningens verksamhet ska harmoniera med nämndens mål och inriktningsdokument.
- Föreningen ska innan bedömning av fortsatt stöd inkomma med en delårs/helårsredovisning av hur stödet använts.

Bedömningskriterier

Bedömning görs utifrån idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter. Ansökan bedöms också utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Vidare bedöms om

- bidragets storlek är rimligt i förhållande till förväntad effekt
- verksamheten har ett innovationsperspektiv
- utrymme finns inom ekonomisk ram.

Hur väl föreningen arbetar med

- tillgänglighet för alla
- likabehandling
- jämställdhet
- inflytande
- delaktighet
- egenmakt
- integration
- mångfald
- barns rättigheter och uppfyllande av barnkonventionen (där det är aktuellt).

Diakonistiftelsen Samariterhemmets ansökan

Diakonistiftelsen Samariterhemmet söker verksamhetsbidrag om 954 350 kronor för att bedriva två samtalsmottagningar; *Ebbamottagningen*, en specialiserad lågröskelverksamhet som riktar sig till personer som fått ersättning för sexuella tjänster och prostitution, som skadar sig med sex eller utsatts för människohandel för sexuella ändamål samt *KAST mottagningen* som tar emot personer som köper sexuella tjänster eller har andra former av tvångsmässigt sexuellt beteende. Även anhöriga som berörs av sexhandeln tas emot.

I ansökan beskrivs att under 2024 inkommer inte tillräckligt mycket medel för att finansiera hela den verksamhet som nu bedrivs. Detta på grund av minskade

möjligheter till statsbidrag, externa fonder och stiftelsers generella önskan om att inte finansiera samma verksamhet flera år i rad, och svårigheter att hitta nya fonder och stiftelser.

Verksamheten beskriver i sin ansökan att det ekonomiska läget är ansträngt varför Ebbamottagningarna har ökat andelen medel som söks från socialnämnden.

Verksamheten arbetar för att minska omkostnader med så liten påverkan som möjligt för de stödsökande samt för att hitta nya finansieringslösningar.

Delårsuppföljning

Under vårterminen 2024 har arbetet fortsatt på mottagningarna enligt planering.

Den primära verksamheten är det stöd som erbjuds till stödsökande via de två samtalsmottagningarna, men verksamheterna arbetar utöver detta även förebyggande, kunskapsspridande, uppsökande och för ökad samverkan.

De insatser som har erbjudits är stödsamtal, rådgivning, behandlande samtal med legitimerad psykoterapeut samt praktiskt stöd. Det har bland annat inneburit medföljning och stöd i kontakten med myndigheter/hälso- och sjukvård, samverkansplanering av insatser för en klient med exempelvis psykiatri/socialtjänst.

Ebbamottagningen; under perioden januari till och med juni 2024 fick 17 personer stöd genom mottagningen. Tio av dessa hade kontakt med mottagningen även under 2023, och sju av dessa kom som nya under vårterminen 2024. Majoriteten av de stödsökande är kvinnor, men även manliga stödsökande förekommer. De stödsökande är i åldrarna 14 – 61 år gamla, men den absoluta majoriteten är i åldrarna 18 – 29 år. Totalt genomfördes 241 insatser under perioden på Ebbamottagningen.

KAST mottagningen; under perioden januari till och med juni 2024 fick 20 personer stöd genom mottagningen. Elva av dessa hade kontakt med mottagningen även under 2023, och nio av dessa kom som nya under vårterminen 2024. Majoriteten av de stödsökande är män, det fåtal kvinnliga stödsökande mottagningen har haft kontakt med har varit anhöriga till sexköpande män. De stödsökande är i åldrarna 20 – 73 år, relativt jämnt fördelat över åldersspannet. Totalt genomfördes 201 insatser under perioden på KAST mottagningen.

Sammanfattningsvis så har mottagningarna tillsammans träffat 37 personer och genomfört 442 insatser under januari till och med juni.

Vårens enkätundersökningar bland avslutade stödsökande pekar på ett mycket gott resultat av kontakterna och en stor kundnöjdhet, där 100% av de svarande skulle rekommendera mottagningen till andra i liknande situation.

Utöver kontakten med de stödsökande så har mottagningarna under första halvåret även haft en rådgivande funktion dit bland annat socialtjänst, skolkuratorer, hälso- och sjukvårdspersonal med mera ringt för rådgivning i specifika ärenden. Verksamheterna deltar i relevanta samverkansgrupper och nätverk för kunskapsspridning, metodutveckling, samverkan och samordning.

Förvaltningens bedömning

Ebbamottagningen erbjuder personer som är utsatta för prostitution och människohandel för sexuella ändamål ett kvalificerat stöd och främjar en väldigt utsatt grupp. Förutom att ge professionellt samtalsstöd erbjuder Ebbamottagningen mycket

praktisk hjälp och stöd till en mycket utsatt grupp människor.

KAST mottagningen tar emot sexköpare samt män som har andra tvångsmässiga sexuella beteenden. Även anhöriga som berörs av sexhandeln tas emot.

I enlighet med den nationella jämställdhetspolitiken är prostitution och människohandel för sexuella ändamål att betrakta som en del av mäns våld mot kvinnor. Ebbamottagningen är både en ingång - och ett komplement till kvalificerat stöd och behandling som erbjuds inom Region Uppsala, Uppsala kommun eller på den privata marknaden. Verksamheten bedöms vara till nytta för nämnden då den erbjuder kommunens invånare ett samlat stöd som idag saknas.

Förvaltningen har tagit del av Diakonistiftelsen Samariterhemmets delårsredovisning och bedömer att den på ett tjänligt sätt redogör för den verksamhet som bedrivits under 2024.

Utifrån den beskrivna verksamheten samt den uppföljning som gjorts av föregående års verksamhet är det förvaltningens bedömning att föreningens verksamhet lever upp till både nämndens krav och de kriterier som tagits fram för verksamhetsbidrag.

Förvaltningen föreslår att Diakonistiftelsen Samariterhemmet beviljas ett bidrag om 448 721 kronor för år 2025.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet bedöms påverka barn positivt. Syftet med beslutet är att säkerställa att barn som direkt utsätts för sexuell exploatering och människohandel, upptäcks och erbjuds rätt stöd- och skyddsinsatser. Barn kan även befinna sig i en indirekt utsatthet genom att en nära anhörig antingen köper eller säljer sex. Dessa barns behov och rättigheter måste också ombesörjas vid kännedom om att de riskerar att fara illa.

Ett barn kan aldrig samtycka till prostitution. För barn under 18 år ses det alltid som ett sexuellt övergrepp. Om någon form av ersättning har getts vid övergreppet talar man om "sexuell exploatering". Det kan handla om våldtäkt mot barn eller att utnyttja barn genom köp av sexuell handling. Det kan även vara sexuella övergrepp som sänds eller sprids digitalt.

Sexuell exploatering kan ske både online och off-line. De barn som utsätts kan befinna sig både i Sverige och utomlands. Enligt barnkonventionen har alla barn rätt att skyddas mot alla former av våld, sexuella övergrepp och människohandel. Sexuell exploatering är därför ett allvarligt brott mot barns rättigheter.

Ekonomiska konsekvenser

Diakonistiftelsen Samariterhemmet beviljades föregående år 443 400 kr och i år föreslås Diakonistiftelsen beviljas 448 721 kronor för år 2025.

Under 2024 beviljar nämnden cirka 15 mnkr till civila samhället genom olika bidrag. Socialnämndens preliminära budget för 2025 beräknas bli cirka 16 mnkr men är beroende av kommande beslut i socialnämnden rörande nämndens budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 20 september 2024.
- Bilaga 1, ansökan om verksamhetsbidrag Ebbamottagningarna 2025.
- Bilaga 2, medel till civila samhället 2025.

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör